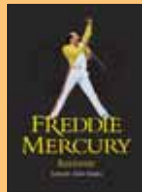

TOP 10

1
Sven Nordqvist
Petsoni peenramaa

2
Lesley-Ann Jones
Freddie Mercury elulugu

3
Silmaringi reisijuht
Top 10. London

4
Liisa Keltikangas-Järvinen
Sotsiaalsus ja sotsiaalsed oskused

5
Greta Carolat, Susanne Mais
Karu Semu ja metsiga Mozart

6
Silmaringi reisijuht
Top 10. Pariis

7
Maiki Kruuda, Leili Randjärv
Õpituba. Avasta vedelikud

8
Friederun Reichenstetter, Hans-Günther Döring
Väike tihane ja tema sõbrad

9
Caroline Harris
Inimese keha

10
Eve Küllmallik, Eve Sepper
100 vahvat kullimängu

ALUSTAME FÜÜSIKAGA

Uuele õppekavale vastav kaheksanda klassi füüsika õppekomplekt koosneb õpikust, töövihikust ja kontrolltööde vihikust. Õppekomplekt tagab sidusa ülemineku 7. klassi loodusõpetusest füüsikasse. Arvestatud on 7. klassi loodusõpetuses omandatuga, olulisemad varemõpitud mõisted korratakse üle, et neid rakendada, oskused aktualiseeritakse. Õppekomplekt toetab kujundava hindamise strateegiat: nii õpiku kui ka töövihiku jaotise algul teadustatakse õpilasele nõutavad õpitulemused, enamasti küsimuste vormis, ja lõpus on viide või test enesekontrolliks. Kontrolltöödele eelneb töövihikus osa, mis võimaldab õpilasel endal saavutatut hinnata. Õpiku lisas on mitmed juhendid, mille põhjal saab koostada hindamismudeleid, töövihikus on autori koostatud hindamismudeleid.

Õpik sarnaneb ülesehituselt 7. klassi loodusõpetuse õpikuga. Õppesisu järjestus erineb praegu koolides olevast õpikust. Et mitmed 8. klassi füüsika alateemad on seotud päikesesüsteemiga, siis holistilise käsituse tagamiseks algabki õpik peatükiga „Päikesesüsteem“. Sellele järgneb „Võnkumine, laine ja heli“, siis valgusõpetusega seotud teemad ja lõpuks mehaanika. Võnkumine ja laine on toodud valgusõpetuse ette kahel põhjusel: esiteks, 7. klassi loodusõpetuses, mis sisuliselt on füüsikat sissejuhatav kursus, antakse suundumus kehade ja nähtuste kvantitatiivsele kirjeldamisele ning füüsikakursuse alguses on otstarbekas sellist hoiakut ka jätkata; teiseks, lainete käitlemine enne valgusõpetust võimaldab valgusõpetuse kaemusliku käsitluse teaduslikumaks muuta. Näiteks kasutatakse õpikus LED-lampide spektrite kirjeldamisel valguse lainepikkusi, kuid kuna nõutavates õpitulemustes lainepikkuse ja valguse värvuse seost

pole, siis ei nõuta õpilastelt nende faktide ja seoste teadmist.

Õpikus on 46 õppetükki, iga õppetükk arvestatud ühele koolitunnile. Ülejäänud tundide aeg kulub mitmesugustele uurimise- ja arvutusülesannete lahendamisele ning kordamisele ja kokkuvõtvale kontrollile.

Õppetükid alguses on küsimused, millega tuuakse esile õppetüki kõige olulisem info. Õpikut lugedes peaksid õpilased nende vastuse leidma. Õpilaste vastuseid kontrollib õpetaja.

Mitmed õppetükid algavad looga, millest kasvab välja lahendamisele kuuluv probleem. Probleemile otsi-

take vastust kas katsete või teooria abil. Mõnikord on vaja lahendada mõned alamülesanded, et juhtida õpilasi probleemile vastust leidma.

Õpikus on:

- Loodusnähtuste seletusi
- Tehnilisi rakendusi
- Põnevaid katseid
- Teadlaste eluajaga seotud ajaskaala, müüte, lugusid ajaloost.

Töövihikute ülesanded juhivad õpilasi ainekavas toodud nõutavate õpitulemuste saavutamisele. Töövihendid vastavad valdavalt heuristilisele avastusprotsessile, kus õpilased, lahendades mitmekesiseid ülesandeid, konstrueerivad oma teadmise.

Paljud juhendid on koostatud kogemusliku õppe ideest lähtuvalt.

Töövihikus on materjal kontrolltöödeleks kordamiseks. Kordamislehed on vormistatud enesehindamis-materjalina. Kordamistunnis saab õpilane tagasisidet oma töö edukuse ja ka vajakajäämist kohta.

Kontrolltööde vihikus on 8 kontrolltööd, arvestusega kaks kontrolltööd õppeveerandi kohta. Kontrolltöödega hinnatakse üksnes nõutavate õpitulemuste saavutamist nagu nõuab õppekava. Kontrolltööde vihikut on mõttekas soetada üks eksemplar kahe õpilase kohta.

ENN PÄRTEL, autor

KLIIMA JA VEESTIK

Lähtudes kehtivast õppekavast on 8. klassis geograafia õppimisele ette nähtud kaks kursust, s.t 70 ainetundi nädalas, kui koolis ei ole ainetunde jaotus teisiti korraldatud.

Kirjastus Koolibri annab 8. klassile 2012/2013. õppeaastaks välja kaks õpikut ja nende juurde kuuluvad töövihikud: Geograafia 8. klassile, 1. osa. Kliima ja veestik ja Geograafia 8. klassile, 2. osa. Loodusvööndid.

Geograafiaõpikute ja töövihikute koostamisel on arvestatud õppekava nõudmistega nii loodusõpetuses kui ka 7. klassi geograafias õpituga ning õppekavas ette nähtud läbivate teemadega.

8. klassi õpikud on samasuguse ülesehitusega, kui olid 7. klassi omad. Seetõttu on varem Koolibri õpikuid kasutanutel neis lihtne orienteeruda. Uutele kasutajatele on kasuks õpiku algusesse paigutatud selgitused, kuidas õpikut kasutada. Kergesti on leitavad uued mõisted ja küsimused õpitu kordamiseks. Rikkalikult ja suurelt on asjakohaseid fotosid, mida õpilane ja õpetaja saavad õppetegevuses analüüsida ja kasutada. Paljudes osades on lisaks toodud ka teemaga seotud huvitavat teavet.

Iga peatüki lõpus on kokkuvõte, mis sisaldab lühikese ülevaate õpitust, peatükis käsitletud mõistete

loetelu, ülesandeid vajalike oskuste harjutamiseks ning kohanimedele loendi, mida õpilane peab kaardil oskama näidata. Õpikus on mõistete sõnastik, kus on lisaks ainekavas nõutule seletatud ka mitmeid teisi vajalikke mõisteid. Õpiku lühesse on paigutatud vajalikke juhendeid ja tabelid teemat puudutavate andmetega. Õpikute formaat on A4 ja lehekülgi u 100.

Oluline

- Kõik 7. ja 8. klassi õpikud sisaldavad maailma üldgeograafilist ja maailma riikide kaarti. Nii on nende õpikute abil võimalik geograafiat õppida ka siis, kui atlas pole käepärast,
- Geograafiaõpikuid 7. ja 8. klassile saavad kasutada ka vene õppekeele põhikoolid, sest need on tõlgitud või tõlgitakse vene keelde.

Nii kaardid, sõnastik, juhendid kui ka tabelid on vajalikud, et mõista, analüüsida ja kasutada igapäevast õppetekstides esitletud.

Geograafia 8. klassile, 1. osa. Kliima ja veestik...

...käsitleb järgmisi teemasid: ilm ja kliima, kliimat kujundavad tegurid, kliima kujutamine kaardil, kliimadiagramm, Päikesekiirguse jaotumine

maakera pinnal, aastaegade vaheldumine, üldine õhuringlus, ookeanide ja merede mõju kliimale, pinnamoe ja kliima vastastikune mõju, kliimavöötmed, polaarne ja lähispolaarne vööde, parasvöörne, lähistroopiline ja troopiline vööde, lähisekvatoriaalne ja ekvatoriaalne vööde, kliima ja inimene, vee jaotumine Maal, veeringe, maailmameri ja selle osad, maailmameri hoovused ja looded; temperatuur, jääolud ja soolsus maailmameres; jõed, tasandiku- ja mäestikujõed, jõgede veerežiim, üleujutused, järved, veehoidlad, maailmameri ja seisveekogude kasutamine.

Geograafia 8. klassile, 2. osa. Loodusvööndid...

...käsitleb järgmisi teemasid: looduskomponentide vastastikused seosed, loodusvööndite paiknemine, jäävöönd, tundra, parasvöötme okas- ja lehtmetsad, parasvöötme ja lähistroopilisi rohtlad, lähistroopiline loodus, kõrbed, savannid, ekvatoriaalsed vihmametsad, kõrgvööndilisus, looduse ja inimtegevuse vastasmõju.

LIISA-KAI PIHLAK, autorite nimel